

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Світовий ринок товарів та послуг»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародна економіка»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Франко Людмила Сергіївна
Старший викладач
кафедри міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+380663232252
Електронна адреса	lysichka.08@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2412

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у майбутніх фахівців системи знань щодо теоретичних і практичних основ розвитку світового ринку товарів та послуг в умовах глобалізації.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Форми: лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи: симуляційні, дискусійні ігри; мозковий штурм; метод кейсів, ситуаційний аналіз
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання практичних навчальних завдань; доповіді з рефератами, есе та їх обговорення; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК

Базові знання	Наявність знань з міжнародної мікроекономіки та міжнародної макроекономіки, міжнародної економіки.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p>	<p>Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 Світовий ринок як механізм реалізації світогосподарських зав'язків		
Тема 1. Світовий ринок: сутнісна характеристика та особливості розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Вихід на світовий ринок як один з напрямків процесу формування елементів глобальної економіки. 2. Міжнародна спеціалізація виробництва і торгівлі товарами та послугами. 3. Відкритість національної економіки як умова розвитку світового ринку. 4. Характерні особливості і тенденції розвитку світової

		<p>економіки на сучасному етапі.</p> <p>5. Особливості розвитку і вплив економіки США, Західної Європи і Японії на світове економічне зростання.</p> <p>6. Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зав'язків і захисту національного ринку.</p>
<p>Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення торгівлі товарами в системі міжнародної економічної діяльності. 2. Поняття та форми товарообмінних операцій. 3. Сучасні тенденції у структурі та динаміці світової торгівлі товарами. 4. Методика розрахунку основних показників розвитку міжнародної торгівлі. 5. Класифікація форм світової торгівлі та їх характеристика. 6. Територіальний аспект структури та динаміки світової торгівлі. 7. Переваги та недоліки міжнародної електронної торгівлі.
<p>Тема 3. Особливості функціонування світових товарних ринків</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота</p>	<p>Підготувати доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль інновацій у Основні положення Генеральної угоди про торгівлю послугами (ГАТС). 2. Державне регулювання міжнародної торгівлі товарами.

		<p>3. Динамічний розвиток ринку товарів у сучасній світовій економіці.</p> <p>4. Динамічний розвиток ринку товарів у сучасній світовій економіці.</p>
<p>Тема 4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Принципи та особливості міжнародної інжинірингової діяльності.</p> <p>2. Специфіка та особливості розвитку туристичної галузі в Україні.</p> <p>3. Послуги посередників у міжнародній торгівлі.</p> <p>4. Ринок освітніх послуг та його характерні риси.</p> <p>5. Особливості організації виробничо-комерційних послуг.</p>
<p>Модуль 2. Організація та регулювання зовнішньо-торговельних процесів на світовому ринку</p>		
<p>Тема 5. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Напрямки та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнаціональному рівні.</p> <p>2. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитні реалії.</p> <p>3. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку.</p>
<p>Тема 6. Методи організації зовнішньоторговельної діяльності</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Зміст та стадії</p>

	виконання завдань; самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	проведення міжнародного аукціону. 2. Особливості механізму проведення міжнародного тендеру. 3. Основні тенденції розвитку міжнародних товарних бірж. 4. Найбільші виставкові центри світу, особливості їх функціонування. 5. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку.
--	---	--

Інформаційні джерела

1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри / за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків, 2019. 215 с.
2. Артеменко І.А. Світовий ринок товарів та послуг. Дистанційний курс. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2412>
3. Григорова-Беренда Л. І. Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2016. 136 с.
4. Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Кудирко Л. Л., Пугачевська К.С. [та ін.]. Євроінтеграційні пріоритети національного бізнесу: монографія. Київ : КНТЕУ, 2018. 672 с.
5. Іванова Л. О. Кон'юнктура ринків : начальний посібник. URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/11839/1/KR_posibnyk_10112015.pdf 73
6. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 228 с.
7. Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Бохан А. В. Світовий ринок товарів та послуг : підручник / за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ, 2016. 708 с.
8. Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
9. Мішеніна Г. А., Матвеева Ю. Т. Дослідження ринку: конспект лекцій / Сумський державний університет, Суми, 2015. 185 с.
10. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Нац. авіац. університет. Київ : НАУ, 2018. 176 с.
11. Рокоча В. В. Алькема В. Г., Терехов В. І., Одягайло Б. М. Міжнародна торговельна діяльність : підручник / за наук. ред. В. В. Рокочої. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.
12. Рубцова М. Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків : навчальний посібник. Київ : «ВАДЕКС», 2017. 360 с.

13. Світовий ринок товарів та послуг: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, А.В. Бохан [та ін.]. за заг.ред. А.А. Мазаракі. Київ: КНТЕУ. 2016. 708 с.
14. Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України : колективна монографія / за ред. Т.О. Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». 2019. 350 с.
15. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник. Київ : Київський національний економічний університет, 2016. 488 с.
16. Світовий ринок послуг: сучасний стан та тенденції розвитку / Дернова, І. // Економіка та суспільство, 50, 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-45>

Додаткові інформаційні джерела:

17. Аналітика, дослідження ринків. Pro-Consulting. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/services/analiticheskoe-issledovanie-rynka>.
18. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
19. Міністерство економіки України. URL: www.me.gov.ua.
20. Рахункова палата України. URL: www.ac-rada.gov.ua
21. Щорічне видання Світової організації торгівлі. URL: www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm.
22. The World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
23. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidaciyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); виконання та захист домашнього завдання (12 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (8 балів); поточна модульна робота (20 балів)	64
Модуль 2 (теми 5-6): відвідування занять (2 бали); виконання та захист домашнього завдання (6 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (16 балів)	36
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни